

Az előfizetés ára:

1883. januártól egész évre . 8 frt.
fél évre . . 4 frt.
" " negyed évre . 2 frt.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petit sor
1-szer 6 kr.
2-szer 5 kr.
3-szor 4 kr.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyilvánterben egy sor . . . 10 kr.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvtőrnél Király-utca-

Kossuth Lajos levele Pécshez.

Már lapunk ápril 4-iki számában tudattuk olvasóinkkal, hogy Kossuth a 80-ik évi születésnapja alkalmából Pécsváros által hozzá intézett üdvözlő iratra választ küldött. Akkor a levél főtárgyát is jeleztük. Most az igen becses okmány tartalmát egész terjedelmében következőkben veszik olvasóink:

**Nagyságos Aidinger János
kir. tanácsos Polgármester urnak.**

Pécs.

Magyarország
(Ungheria)

Nagyságos kir. tanácsos polgármester ur!

Vettem becses értesítést, a melylyel tudtomra adni méltóztatott, hogy sz. kir. Pécs városának közgyűlése „a politikai pártok korlátain túl emelkedve” születésem 80-ik évfordulója alkalmából engem szíves megemlékezésével s jókívánataival megtisztelni kegyeskedett.

Fogadja s adja át — kérem — Pécs városa közönségének e kegyességért őszinte köszönetemet.

Ha engem, ki 34 év óta vagyok távol hazától, a nemzedék, a melylyel személyesen nem érintkezhettem, s melyhez szerény nevem csak a multaknak szájhagyományai-
ban süttog. — ha azoknak fiai, kik társaim voltak (mert kevesek kivételével az egész nemzet társam volt) magyar hazánk történelme egyik lapjának betöltésében, jóindulatunknak kifejezésével hontalanságomban

pártkülönbség nélkül felkeresnek: ez csak onnan eredhet, hogy azon korszak, melylyel az én közéletem összeesik, azoknak egyike, melyeknek emlékezeténél minden magyar kebel felmelegszik, mert minden magyar kebelben él a vágyódás azon nemzeti kincsre, melynek védelmében, melynek birtokáért azon korszaknak hős nemzedéke oly dicsőségesen küzdött, oly magasztos hazafisággal veret ontotta.

Az ut és eszközök megválasztásában lehet eltérés, de a czélban nem lehet, nincs.

Nekem úgy látszik, hogy a statitika a maga megkérdelhetlen számaival, az élet a maga nyomasztó tényeivel, a politikai számtan a maga calculusaival, a tapasztalás a maga tanulmányaival, a történelem a maga logikájával s a létfontartás ösztöne a maga törvényeivel magukra vállalták az apostolkodást ott, hol az én gyöngye szavam elhangzott, mint a pusztában kiáltó; de még ha ez nem így volna is, nem volna helyén, a jóindulatot, mely Pécs városából pártkülönbség nélkül felem száll, az ut és eszközök körül fenförgő nézetkülönbségek vitatásával viszonzom; annál kevésbé volna helyén, minthogy nézeteim igen határozottan ki voltak fejezve azon válaszban, melyet Pécs városa választóíhoz akkor intéztem, midőn engem országgyűlési képviselőjükké megválasztottak, de bár e nézetek később a többség helyeslésével nem találkoztak, még sem szolgáltak akadályul abban, hogy engem, kiről tudva van, hogy elveimhez tántoríthatlanul ragaszkodom, Pécs városának közönsége pártkülönbség nélkül szíves jóindulatának kifejezésével megtiszteljen.

De a háláérzetem kivül, melylyel e szívesegért tartozom, van más is, a mi engem e nemes város iránt kiváló tiszteletre buzdít, van, a mire nézve köztünk nézetkülönbség nincs s a mi egykori munkásságomnak a társadalmi téren oly mozzanatait juttatja eszembe, melyek legkedvesebb emlékeim közé tartoznak: és ez, az áldott tevékenység, a vállalkozási szellem, a haladás, melyet Pécs városa az ipar és kereskedelem terén felmutat.

Magyarország közgazdasági viszonyai a vállalkozási szellemnek — legisleggyöngösből szólva, — bizony nem kedvezők. Még a létező állapot legeltökéltebb pártosainak táborából sem hallottam soha ennek védelmére valami nagyobb, valami meggyőzőbb, mint azt, hogy Magyarországon az ipar fejlődése a fennálló viszonyok közt „sem lehetetlen.” Nagyon szomorú helyzet az, melynek védelmére csak ennyit lehet mondani, s hiában, két oly merőben különböző gazdasági egészek, a minő Magyarország és az osztrák birodalom, egy kalap alá egyesítése olyan dolog, a mi, lehetetlen, hogy rendkívülieg meg ne nehezítse azon félnek anyagi előmenetelét, melynél az ipar és kereskedelem nemzedékeken át mesterségesen hátrataratott, míg a másik félnél mesterségesen ápolgatott.

De hát mikor az újoncz panaszkodott, hogy kurta a kardja, az öreg huszár azt tanácsolta: „toldd meg fiam egy lépéssel!”

Pécs városában vannak, akik megértették, hogy ez a jó tanács az ipar és kereskedelem terén is talál. Megtoldották a kurta kardot egy lépéssel. Munkával, értelemmel

A „Pécs” tárczája.

A pénzről.

Népszerű felolvasás, írta:

Jovanovich Pál.

— Folytatás. —

A 14. század elején Franciaországban egy mark finom ezüsből 5 livret vertek. 1640-ben már 29-et. Németországban V. Károly rendelete szerint egy finom markból 10¹/₂ forintot szabadott verni s ez felment 77 forintig, különösen Württembergben, hol azután az ily esekély ezüst tartalmu „Hirschguldén”-ek, forint helyett 10 krajczárért keltek el.

A királyok pedig azt hitték, hogy a népet tévutra lehet vezetni, hogy az majd elhiszi, hogy a kiadott pénz annyit ér, mennyi reá van jegyezve. De hatalmasan csalódtak, a rosz pénz megboszlalta magát. A nép nem adott egy forintért egy forint ért, hanem bölesen leszámított az érték-telen részt és csak a valódi értéknek megfelelően adott-vett. Az államnak saját érték-telen pénzét vissza kellett fogadni teljes névértékben, ha máskor nem is — de adóba.

Raszabb lesz a pénz nem csak hamisítás, de a kópás által is. Bár tudva levő dolog, hogy az aranyat és ezüstöt, hogy puháságuk miatt nem kopjanak amyira, ke-

verik csekély mennyiséggel rézzel, de a kopás teljes megakadályozását nem lehet keresztül vinni. S a kopott pénz rosz pénz, mert a teljes súlyú jó pénzt a forgalomból kitaszítja.

Gresham felállította e tételt: „rosz pénz elűzi a jót.” Ennek magyarázatul szolgál, hogy, míg a közönség nem tesz különbséget nehéz (teljessúlyú) és könnyű (kopott) pénz között, addig a szakértők ezt észrevevén, a közönségnek a könnyebbeket adják, míg a teljessúlyú visszatarthatva beolvasztják, így egy könnyű súlyú pénzért nehezett kapván, a különbség a kettő közt tiszta nyereségnek marad.

Egy 20 frankos arany teljes súlyban 20 arany frankot ér, kopottan pedig tegyük fel, hogy csak 19-et. Ha most valakit eladó árujáért 100 darab kopott husz frankossal fizetnek ki, az nem kapott, mint 6 hiszi 2000 francot, hanem csak 1900-at. A hozzáértő az árut 100 darab teljes súlyú 20 francosért ismét eladja, így, míg ő csak 1900 francot adott, kap 2000-ret, tehát a 100 franc különbséget tiszta nyereségre esik; a laikus pedig kopott aranyaim tul akarván adni, mindegyiknél egy francot veszít. Ez azután addig megy így, míg minden teljes súlyú pénz a forgalomból eltűnik, s marad helyettük a könnyű.

Hogy a pénz mennyire kopik arra később terjeszkedem, ennek kapcsán tehát átérthetek a praeventiv szerre, melyet az ál-

lamok követnek a nagy mérvű kopás megakadályozására. Mint mondam a fémek keverik más érczel, például ezüstöt rézzel, aranyat ezüst és rézzel, ezáltal az illető fém keményebb lesz. Ezt ötvözetnek (legirozás) nevezik.

Mindenesetre előfordult az is, hogy vertek pénzt tiszta fémből, ilyenek a régi byzanti dukások s az új osztrák aranyak (Ducaten) melynek 1000 részben 986 rész tiszta aranyat tartalmaznak; a rápolyi 6 aranyos darab 996 rész, a toskánai zechinó — mely tényleg a legtisztább pénz — 999 rész aranytartalommal bír 1000 részben. Angliában jelenleg 925 részre vernek. Hogy ezen legirozások miként keletkeztek, könnyű azt a „Karat”-ból levezetni. Karatnak nevezték az abyssiniaiak egy növény magvát és 24 karat szolgált egységül. A pénzt 22 karatra verték 2 karat más fémmel, vagyis tizedesben kifejezve 919,66 rész arany 1000 részben.

A pénz nagyságára nézve, egyszerűek a szabályok. Aranypénzek ne legyenek oly kicsinyek, hogy könnyen elveszzenek, vagy nehezen kezelthessenek. Szabályul áll, hogy a pénznek nem szabad kisebbnek lenni, mint a mutató és hüvelykujj érintkezési területe, inkább nagyobb legyen. E szabályból kiindulva az angol 3 pennys darabot, mely ezüsből veretik, tulságos kicsinynek mondhatjuk. A svéd 10 oeres, az amerikai egy dolláros, a francia 5 francos aranypénzek;

kitartással törtek előre a mostoha helyzet nehézségei közt; iparvállalatokat hoztak létre, melyek versenyképesek a külföldön is; piacokat kerestek készítményeiknek, s ha egy ajtó bezárult előttük, máson zörgettek, és lön, amint az írás mondja, hogy a zörgetőnek megnyitattik.

Nagyon vigasztaló jelenet ez, erőre, életre mutat, pedig meg vagyunk írva, hogy az igazság Istene nem holtaknak, hanem élőknek Istene — „Dii laboribus omnia vendunt.”

Haladjon is e derék város közönsége értelemben, erősödjék nemzeti szellemben, gyarapodjék anyagi tehetőségben: e téren is minden lépés előre azon cél felé vezet, mely iránti vonzalom adott hozzám pártkülönbség nélkül intézett iratukra ösztön: ezen az uton a mellett, hogy erőt gyűjtenek a haza rendeltetésének betöltéséhez, — tövises helyett, amikből nekem oly sok jutott, rózsákat is szedhetnek, a jólét rózsáit, melyeket az ismeret terem s a kitartó munka családjaik küszöbére hint.

Fogadja tisztelt polgármester ur hálám ismételt nyilvánítását.

Kelt Turinban, márczius 20-kán, 1883,
Királyi tanácsos Polgármester urnak
alázatos szolgálja

Kossuth Lajos.

Kuruczvilág Magyarországon.

A szélső baloldal „általános élénk helyesléssel” fogadta egy tudós történész hírében álló, fanatikus confessionalitának — a magyar állam, a törvény és alkotmányos kormány elleni lázításait, — melyeket a reformatus iskolák tanárai és tanulóihoz azon célból intézett, hogy ezek az országgyűlési tárgyalás alatt lévő középiskolai törvényjavaslat 22 ik §-ában rendszerezett kormányi kiküldöttnek, protestans iskolákban tartott érettségi vizsgálatokon való megjelenését, illetőleg ott a törvénynek megfelelőleg kifejtendő működését, Thaly tudós által sugalmazott maguktartása által lehetetlenné tegyék. Felhívja a protestans gymnasiumok tanárait és tanítványait, hogy

tagadják meg a kormányi kiküldött által feltett kérdésekre a feleletet, tagadják meg a tisztességes fogadtatást, „hogy önértzetes embernek ne legyen kedve vállalkozni e feladatra.”

Ezt a nemes tanácsot Debreczen város képviselője, tehát magyar ember — a magyar parlamentben, a magyar állami törvény meghíusítása céljából adja a magyar protestánsoknak. S a függetlenségi párt tapsol! Mert a magyar függetlenség szelleméhez tartozik, hogy garázdálkodjunk kényünk szerint, mert függetlenek vagyunk, adót ne fizessünk, mert a független eszmék diadalra jutása esetén nem fogunk adót fizetni, romboljuk le a tekintélyt, sárba rántsuk a magaróptü hazafiakat, mert a magyar függetlenség birodalmában csak károgó varjúknak, de büszke sasoknak lenni nem szabad. — De ez még nem mind, amit a magyar függetlenségi párt képvisel. Két oszlopos férija M o c s á r y és T h a l y kifejtette ujalog is, és az egész párt — Helfy kivételével — tapsolt, általános lelkesedéssel fogadta annak magyarázatát, mit jelent még Magyarországon most a függetlenség. Röviden azt, hogy a protestantismus souverainitás Magyarországon, a magyar állam csak annyiban jogosult létezni, a mennyiben a Thaly, Mocsáry és consorteseik szerinti protestantismus érdekeivel nem ellenkezik. A protestantismus az első hatalom, a magyar állam a protestans souverainitásnak csak kerete. Ha tehát a magyar állam merészel egy olyan törvényt meghozni, melynek egyik intézkedése az, hogy saját közege által meggyőződnie alkalmá legyen, mit és hogyan tanítanak a pápai, miskolci, nagyzebeni és brassói protestans intézetekben, — mert hiszen ezen intézetektől kijövőnd ifjak igényt formálnak az államszolgálatban való feltétlen alkalmazásra, — akkor a függetlenségi párt egyik oszlopos nagysága kurucz hadjáratot hirdet; — a kormány képviselője ellen, nemcsak neveletlen maga-

viseletre bízta az ifjúságot, hanem, ha a kormány képviselőjét ez el nem ijesztené — valóságos kurucz darabossággal, a törvény-nyel szemben, erőszakos ellenszegülésre láztítja.

A debreczeni képviselő ezen kurucz hadüzenetét olvasva, méltán kérdezheti a gondolkodó olvasó: Mi ez? Hol vagyunk mi? Milyen korban élünk? Talán az inquisitio hereticae pravitatis Magyarországon a protestantismus ellen irtó háborút indított? Vagy talán állami despotismus uralkodik, mely jogot, erkölcsöt, vallást és szólásszabadságot nem ismer? Dehogya! Debreczen város képviselője, akademikus tudós és híres történész jól tudja, hogy az alkotmányosság mint államában él, jól tudja, hogy a magyar államban jog, törvény és szabadság uralma biztosítva van — h a b á r a d ó t k e l l i s f i z e t n i.

A mi őt és a nemes függetlenségi pártot a magyar állam eszméje elleni küzdelemre bírja, az más indokokra vezethető vissza.

Az első azon szűklátókörű elzárkózottság, melyben ezen párt összezsugorodva él, — és ennek folytán nem vesz tudomást az óriási lépésekkel haladó társadalom azon követelményeiről, melyekkel az az állammal szemben fellép. Ők még most is Etelközben látják Magyarországot. Pedig mi a vasutak és távirdák korát éljük. A mint gyorsan közvetítették, épen oly gyorsan, rohamosan születik új eszme és ennek megfelelő igény. Ez igényeket pedig nem Debreczen, Patak, vagy Nagy-Körös városa — hanem a magyar állam tartozik kielégíteni. Minél nagyobb a haladás, annál több az igény, annál nagyobb kötelesség vár az államra, annál nagyobb erőre, hatalomra van szüksége. Ennek folytán az alkotmánynak mindazon kivüle eső bástyái, melyek az államot ereje kifejtésében akadályozzák, melyek külön statust statusban képeztek és némileg még most is képeznek, előbb-utóbb kell, hogy ledőljenek. A magyar állam alkotmányának bástyája maga az alkotmány és az alkotmánynyal okosan élni tudó magyar társadalom. Tehát mindaz, a mi bénítja az állam egységes erejét — mely által egyedül képes óriási nemzeti feladatát teljesíteni — legyen az protestantismus vagy judeismus, szász- vagy román különzkedés, avagy megyei urhatnáság — mind ennek a magyar államnak alárendelve, a magyar állam szolgálatába kell lépnie — mert csak így haladhatunk. Pedig a magyar állam csak úgy élhet mint önálló állam, ha a nyugoti culturával lépést tart, halad és a nyugoti államok mintájára berendezkedik. — Ennek folytán mi, a magyar állam fensége szempontjából, határozottan rosszaljak a kormányt azon engedékenységét, melyet a kormánybiztos hatásköre tekintetében az obscurus és önző felekezésséggel szemben tanusított. Nem ellenőrző, hanem megsemmisítő befolyást kell a kormánybiztosnak adni; — a felületeséget, melylyel ifjúságunk 90% a középiskolákból kikerül, meg kell szüntetni. Nagy feladatokat csak nagy férfiak oldhatnak meg, Magyarország pedig óriási feladatok előtt áll. A Germanismus és Slavismus közé élve — az elnyeléstől biztosan csak úgy menekülhetünk, ha a hazánk minden egyes

az angol 4 pennys. a canadai 5 centes, vagy a német 20 pfenniges ezüst pénzek mindenestre a megengedhető legkisebb darabok, melyen alul verni nem célszerű.

Ha már ezek tulságos kicsinyek, melyeknél kisebbeket verni nem célszerű, hogyan állítsuk ki az egy és négykrajczárosokat, a 10 és 20-asokat? Ha azokat ezüst vagy épen aranyból akarnók verni, oly aprók lennének, hogy a legcsekélyebb szél elfújná őket. Így a nemesfémek, ép mert kis terjedelemben nagy értéket képviselnek, az aprópénz előállítására nem alkalmasak; de viszont pedig nem mindig vásárolhatunk oly nagyobb összegben, mennyit például egy arany, vagy ezüst forint kifejez; kapcsolót kellett gondoskodni, bizonyos ideális részekről, melyre a pénzek oszthatók, válthatók legyenek.

Igy keletkeztek a váltópénzek.

E váltópénzek tulajdonképen nem is pénzek, mert nemesfém tartalmuk sokkal kevesebb, mint mennyi érték reájuk jegyezve van, s hogy nagyobbak legyenek, tulságosan vannak legirozva. De azért névértékben forognak, mert a közbizalom elfogadja őket, mert az elad meg van győződve, hogy a kapott váltópénzen névértékben ismét utadhat.

A váltópénzek csak jelzik az értéket s ezért jelpénzeknek (zeichengeld) is hivatnak, mert az ugynevezett 10 és 20 krajczáros ezüst, csak 3 $\frac{1}{2}$ illetve 7 kr. ezüst tartalommal bírván, tényleg ennyit ér. A réz

$\frac{1}{2}$, 1 és 4 kros darabok pedig, mondhatni semmi tényleges értékkel nem bírnak, mert, hogy a krajczárosnak teljes értéke meglegyen, legalább $\frac{1}{8}$ -ad fontot kellene nyomnia.

A mi ezüst váltópénzünk anyaga az ugynevezett billon érez, azaz kevés ezüst sok rézzel keverve, körülbelül 50—70% arányban. A billon pénz addig, míg új, szép ezüstfehér, mert készítésekor felületét vékony ezüstréteggel vonják be. Ha azután megkopik, feltaláljuk régi ismerősünket abban a piszkos, foltos, veres-sárga váltópénzben, mely kezeink közt forogva, azt bepiszkítja. Hátránya a billon pénznek, így a mi ezüst váltópénzünknek is, hogy könnyen hamisítható, mit hiszem, hogy közülünk mindenki tud, mert, hisz ki ne látott volna hamis hatost, vagy huszast?

A nickel, melyből a német váltópénzeket csinálják, előnyösebb, mint a mi billonunk és rezünk. Először tartós, szép színű, nem piszkít, azután meg keményebb lévén, tisztább nyomást lehet rá alkalmazni és nehezen, csakis nagy költséggel hamisítható. — Ugyszintén a bronze is előnyös keverék váltópénzre, s mindennek dacára a mi conservatismusunk nem akar a billon és réztől eltérni.

A váltópénzeknek, mint ilyennek, mely tört összegeket fizetésére névleges értékben elfogadtatik, meg van a maga jogosultsága, sőt kíváncsatos is addig, — míg nem tulságos sok van a forgalomban.

(Folytatás következik.)

tanult fia élesre fent észszel kezeli a tudomány, a haladás, a műveltség fegyvereit. Ha közoktatásunkat európai színvonalra emeljük — ennek az országra visszasugárzó fénye oly viszonyban lesz a felekezeti és autonómia által terjesztett fényhez, mint a villany magicsa fénye, a petróleumlámpa fényéhez. Tanulni, dolgozni kell a magyar állam minden polgárának, és első sorban a magyar ifjúságnak! — De ezt a függetlenségi párt még nem látta be. Az még most is párdücsös, kaczagányos, sarkanytus-csizmás és pödrött bajszú Magyarországról álmodik. — Csak ilyen felfogás mellett lehetséges az, hogy magyar parlamentben magyar képviselő — a függetlenségi párt általános helyeslése közben, nyílt engedetlenségre szólítja fel a kormánynak állami tekintélyü közegei ellen a magyar ifjúságot.

Még egy más motívumból is indult ki a tudós akadémikus és helyeselte eljárását a függetlenségi párt, és ez az, mely a párt eddigi existenciájának és összes tevékenységének egyedüli indokát és egyúttal hasznos munkásságának fokmérőjét képezi — a k o r t e s k e d é s. — Képzeli, mily ön-elégült mosolylyal hozzák a magyar protestans világ tudomására, hogy Tisza Kálmán elárulta a protestantizmus érdekeit! Mily hatalmas és mily biztos hatást ígérő kortesfogás. Ezen párt és nem állami érdek tereli a függetlenségi pártot a szászok és románok szövetségébe. Nem beszéd — hanem szavazatban nyilvánuló **tett** szerint mérlegeli a realis ember a realis politicust.

A függetlenségi párt pedig a magyar állam egyik legfontosabb érdeke tekintetében, következetesen a szászokkal szavaz. — Sapienit sat.

Trefort miniszter rendetete. A vallás-és közoktatásiügyi m. kir. miniszter, f. évi 10.270. szám alatt a következő rendeletet intézte valamennyi egyházi főhatóságokhoz, a hol felekezeti tanítóképzde van: Volt szerencsém már a múlt évben tisztelettel értesíteni (ezimedet), hogy az állami tanítóképzdeknél az eddigi három évi tanfolyamot négy évre terjesztettem ki. Indokul szolgált erre egyfelől az, hogy az évek előtt érzett tanítóhiány már jórészt megszűnt, másfelől az, hogy ezután a népiskolai tanítók lehető több képzettséggel és műveltséggel bocsáttassanak ki, s különösen a gazdasági és a háziipari ismereteket is bővebben szerezhessek meg. (Ide értve a méhészetet és gyümölcshesztést is.) Ezek után indokoltnak vélem, hogy a korábbi években az akkori tanítói szükség által indíttatva kiadott rendeletemet, mely szerint a tanítóképzdeket harmadik évfolyamot jó sikerrel végzett növendékeknek megengedtem, hogy közvetlenül a tanképesítő-vizsgálatra is bocsáttassanak, — jövőre megszüntessem és kívánjam, hogy a felekezeti tanítóképzdeknél a 3-ik osztályt jó sikerrel végzett növendékek az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 102. §-a értelmében tanképesítő-vizsgálatra csak egy évi gyakorlati tanítás után bocsáttassanak. Ezen rendeletnek jövőre való szoros fenntartása azért is szükséges, mert a mint szerencsém volt elől említeni, az állami tanítóképzdeknél a tanfolyam négy évre terjesztvén ki, minden leendő tanítónak már a viszonyosságánál fogva is a tanítóképzdebe lépése után legalább négy évet kell eltöltenie, míg a tanképesítő-vizsgálat letételéhez járhat. Midőn a fentebbiekről (ezimedet) tisztelettel értesítem, egyszersmind felkérem, hogy a felügyelete alatti tanítóképzde

igazgatóságát a jelzett irányban értesíteni és kellően utasítani méltóztassék. Kelt Budapest, 1883. évi márczius hó 21-én.

A rendőrségről.

Vannak, kik a rendőrség terén legutóbb regisztrált eseményeket a rendőri közegek ügyességével és éberségével hozzák kapcsolatba; de vannak olyanok is, kik elég méltatlanul megtagadnak minden elismerést rendőrségünkől, sőt kárörvendve ismétlik a Hatos szájába adott rossz érczet, hogy szorgalmánál fogva kilátása volt éji órré előmozdítani.

Bármint legyen is, akár irassék a dolog a rendőrség számláján javára, akár pedig terhére, egy tanulság kétségtelenül, mint kérérlhetlen követelmény áll előttünk: szervezni kell a rendőrséget.

Nem lehet tagadni, hogy újabb időben (egy-két bizottsági tag buzgalkodása folytán) némi mozgalom mutatkozik a közrendészet terén, s hogy sok tekintetben a helyzet javult s a jelenben rendelkezés alatt álló tényezők és erők azon szűk korlátok között is, mely működésüket és hatáskörüket fogva tartja, figyelemre méltó tevékenységet fejtenek ki, de az is igaz, hogy az egyes siker, az itt-ott felcsillámó tevékenység a cél elérésére nem elegendő, az évek hosszú során elkövetett mulasztások és visszafélések orvoslása, a rendészeti ügy teljes kifejtése csak gyökeres rendszerváltozás által történhetik meg.

Városunk öröndetes emelkedése, népességének gyarapodása, közlekedési utainak szaporodása, szükségképpen megkövetelik, hogy a rendőrség belső szervezete változást szenvedjen, hogy a város, a közbiztonság és közegészség ügyében, fejlődéséhez képest áldozatot hozzon. Ma már hajdukkal igazgatni nem lehet, kell hogy jól szervezett rendőrségünk legyen; oly rendőrség, mely képeztesik és függetlenül minden irányban, tisztán kiválóan fontos hivatásának él. Alig hiszem, hogy lenne kívánatosabb intézmény, mint a rendőrség reorganizációja és épen azért, mert hazánkban általánosan hátramaradás van e téren, a mi haladásunk bizonyára figyelmet fog kelteni mindenütt és méltó büszkeséggel telti el polgártársainkat azon tudatban, hogy szakítva a múlttól öröklött rendszer félszégével, solid, biztos és fegyelmezett kezre bízuk legfőbb érdekünket.

Évek óta előttünk állott a közrendészeti ügy javítása iránti kötelesség, de sokáig, igen sokáig szólanul türtük a legprimitívabb állapotokat, a rendőrségi ügy is, mint sok egyéb amolyan „ne bántsd virág volt,” mely illatával kábított, bódított s a ki közelébe jutott, nem volt képes erkölcsileg felemelkedni és rá mutatni: így ez nem maradhat! Most városunk fejlődésével felbuzgott sok helyen a tetter és habár elég későn, ha keresni tapasztalatok árán is, végre azon meggyőződésre jutottunk, hogy a rendőrség újjászervezése elodázhatatlanul szükséges. Nem a gúny, nem a neveltség-teltől félelem vezetett egyedül e meggyőződésre: érezzük, hogy bármily kényelmesnek látszik is a nagyapai ősi szék, az ma már avult, törekeny, túlélte magát s még mint ereklje is tarthatatlan, érezzük, hogy városunk haladásában reánk oly kötelességek hármlottak, melyeket egykor, régen nem ismertek, de ma elhanyagolni valóban bűn lenne és oly mulasztás, mely szégyennel tetéznél nevünket.

A város jóléte intézményeiben tükrözi magát vissza; egy belső szervezetében gyenge, egy számszerint is tehetetlen rendőrség a város jólétét emelni, biztosítani és fennen hirdetni soha sem fogja. És ha a rendőrségi közegek egytől-egyig meg is teszik kötelességüket — hatni, teremteni, de javítani is, soha sem képesek, mert úgy szervezetben mint erejében, nem felel meg a város

mostani állapotának az ezidőszerinti rendőrség.

A szervezkedési szabályrendelet nemcsak általában nem felel meg a teendőiben fokozódott közigazgatás követelményeinek, hanem főleg sok kívánni valót hagy hátra a közrendészet körül. Így, csakhogy főbb vonásaiban jelezzük, először is hibásnak mutatkozik azon előírt intézkedés, hogy a kapitány csakis tanácsnok által helyettesíthető, mert ez a legtöbb esetben egyenesen kárára lehet akár a rendészetnek, akár pedig az adminisztráció más ágának; nincs továbbá körülírva a főbiztosok hatás- vagy munkaköre, már pedig az egy kézbeni centralizáció, tekintem a rendőrségi ügyek nagy terjedelmét, üdvösnek nem mutatkozik; nincs körvonaloza a rendészeti bizottság tevékenységi köre sem és így minden e téren működés csak tapogatózás, de esetleg közte és a kapitány között áthidalatlan illetékeségi összeütközést is hozhatna létre; a rendőri létszám oly kevésre van szabva, hogy azzal, tekintve a rendőrséget terhelő roppant számú kézbesítéseket és a hozzájuk szokásból vagy visszaélésből fűződött szolgálai és egyéb rendellenes teendőket, a teendőknek megfelelni egyáltalán nem lehet; a rendőrök fizetése oly csekély, hogy azzal függetlenségüket megóvni nem lehet; a rendőrök nyugdíj kérdése, szolgálata idejük, illetve a szolgálati kötelezettség tartama meghatározva nincs; a rendőrkapitányság bírói hatásköre, a tisztán rendészeti ügytől elválasztva nincs; egyes teendők, mint például az általános nyilvántartás szabályozva nincsenek; a sürgős és a közbiztonság érdekében okvetlenül szükséges kiadásokra egy bizonyos összeg a rendőrség rendelkezésére egyáltalán nem áll. Ezek mind a szervezési szabályok terhére esnek. De van ezeken kívül is sok javítani és pótolni való. Ily hiányok mellett oly rendőrséggel birni, mely erkölcsileg és vagyoniilag is felelős, melytől számon kérhető minden visszaélés és mulasztás, nem lehet.

Mindaddig míg a város e hiányokon nem segít, vannak hajduink, de rendőrségünk nincs. Azoktól pedig számukat és képességüket tekintve, többet nem követelhetünk, mint a mennyit saját emberségükből nyújtani képesek; fegyelmet, tantorithatlan hűséget, tudnivalgyást, ki követelne tőlük, hisz fele csak teelni megy a városházára, másik fele pedig rokkant. A rendőrség legesekélyebb életjele is, jelen szervezetében, dicsegetél említhető fel; azok kik gunyolódnak, méltatlanságot követnek el, mert egyrészt senki sem igyekezett a mindenki által kárhoztatott bajok orvoslására hatni, másrészt áldozatot követelni, áldozatot hozni mindig kétések. De a közönség maga is nem igyekezett kezére járni a rendőrségnek, a palástolás, elnézés, kicsinylés, pártoskodás sehol sem gyakoribb, mint a rendőrség köré eső dolgokban.

A legközelebb mult napok éles világításba helyezték mindenütt és nálunk is a rendőrségi ügy elhanyagolt állapotát. De mi hisszük, hogy a város ügyeiben úgy a városházán, mint a kívül, tevékeny tényezők mihamar erőlyesen kezükbe veszik az ügyet.

Dolgoztassák át a városi szervezési szabályzat s különösen ide vonatkozó része mielőbb és lehetőleg minden bizottsági huzavona nélkül. Addig is létesítések nehány jobb fizetésű újabb rendőri állás, mely tisztán a közbiztonság szolgálatára álljon és oktatás és fegyelmzettesség folytán magvát képezze a legközelebb újjászervezendő rendőrségnek.

—n.

A csángók érdekében.

Nagy György kormánybiztos a következő nyílt kérelmet teszi közzé:

Bukovinai székely testvéreinket igazi magyar vendégszeretettel fogadták országszerte mindazon városok és községek, melyeket hazautazásuk alkalmával érintettek, de

miután az országnak aránylag igen kevés városa és községe volt azon helyzetben, hogy elszakadt testvéreink hazajövétele fellett érzett örömeinek szíves megvendégelés útján is kifejezést adhasson, — pedig meg vagyok győződve, hogy ezt mindegyik örömet tette volna, azon tiszteletteljes kérésrel fordulok bukovinai testvéreink által utjukba nem érintett községek hazafiás, lelkes és áldozatkész hölgyeire és polgáraihoz, sziveskedjenek ők is az utba esett városok nemes példáját követve, bukovinai testvéreinket némi segélyben részesíteni, azon célból, hogy munkájokkal szerzett keresményüket ne legyenek kénytelenek élelmükre költeni, hanem minél többet tehessenek félre építésre és gazdaságuk fölszerezésére.

Liszt, szalonna és főzelékre volna legnagyobb szükség. Ezen élelmi szereknek minél sikeresebben leendő gyűjtése céljából bizottságok alakulhatnak, melyek a hazafiás adományokat nyugta mellett átvénnék, leltár szerint raktározni és azoknak Pancsovára szállításáról gondoskodnának. Meg vagyok győződve, hogy úgy a vasutak, mint a hajózási vállalatok ezen adományokat a legmérsékeltbb árért fogják szállítani. A küldeményeket „Csángóknak Pancsovára” kérném címezni. Az ilyen czím alatt érkező adományok átvételére és kellő ellenőrzés mellett leendő igazságos szétosztására új honfitársaink közül bizottság alakul. Ezen bizottság fogja a hazafiás adományokat nyugtázni és azok mennyisége és minőségéről szóló nyugtatást, az illető gyűjtő bizottságok mindenikének megküldeni.

Nem tartom szükségesnek, hogy az adakozásra buzditólag hívjak fel bárkit is, mert tudom, hogy mindenki önként saját jószántából, szíve legbensőbb, legnemesebb sugallatát követve biztatás nélkül adja azt, a mit adhat.

És hogy mennyire érdemesek új honfitársaink támogatásunkra, bizonyítja az az kedv és lankadatlan kitartás, melylyel ezen nehéz és előttiük szokatlan földmunkát nem csak a férfiak, hanem a család női tagjai, sőt még a gyermekek is végzik. Szinte megfoghatatlan, hogy ezen egyszerű emberek küldetészerű hivatásuknak nagyfontosságát ösztönyszerűleg mennyire átérzik és mily rajongó szeretettel csüggenek e hazán.

Kérem a vidéki lapok igen tisztelt szerkesztőit is, sziveskedjenek ezen igénytelen sorokat becses lapjukban közzé tenni.

Pancsován, ápril 10-én 1883.

Nagy György.

Adományok. A bukovinai magyarok hazatelepítése költségeire folytatólag adakoztak: Nagyajtai Antalné 1 frt, dr. Schaureck Bódog 1 frt. Mult számunkban kimutatott 136 frttal, eddigi gyűjtésünk 138 forintot tesz ki.

Midőn az új adakozóknak az ügy nevében hazafiás öszinte köszönetet mondunk, készségesen kijelentjük, miszerint lapunk hasonló szolgálataira, a t. adakozók rendelkezésére a jövőben is mindenkor nyitva áll.

Hírek.

Kossuth Lajos nagy hazánkfia levelét a tegnapielőtti megtartott városi közgyűlésen olvasták fel. E levelét lapunk homlokán találják olvasóink.

Lélekemelő jelenet folyt le a tegnapielőtti tartott városi közgyűlésen. Midőn ugyanis a szegény- és dologház ügye jött kérdésre, felállott Troll Ferencz kanakok, pápai praelatus s gyönyörű beszéd kíséretében, melyben mindenkit, valláskülönbösg nélkül az adakozásra buzdit 1000 forintot tett le. A beszéd, úgy a tett oly hatású volt, hogy folytonos éljenzs között Bolgár

Kálmán 10 frt, Károly Mátyás 10 frt, Papp József 20 frt, Böhm C. F. 20 frt, Rath Mátyás 20 frt, Perczel Miklós főispán 500 frt, Rattkovich Ferencz 20 frt, Hoffmann Károly 100 frt, Engel Sándor 200 frt, Körösty József 100 frt, Aidinger János kir. tanácsos, polgármester, míg a város tényleges szolgálatában áll, havonként 5 frtot adományoztak. Így a közgyűlés rövid néhány perc alatt a felállandó szegény- és dologház alapjához 2000 frttal járult. Nagy lelkesedés közt elhatározatott, hogy ez adakozók nevei a jegyzőkönyvben megörökíteni fognak s a város a nagyközönség részére is fog gyűjtőiveket kibocsátani. A közgyűlésről szóló tudósításunkat, térszűke miatt jövő számunkban adjuk.

Nyilvános köszönet. Az Erzsébet kórház javára f. hó 14-én tartott hangverseny. — Dr. Dulánszky Nándor megyés püspök ur 6 Nagyméltósága 100 frt nagylelkű adományának, és Erreth Antal ur 2 frt tevő felülfizetésének számításba vételével 534 frt 5 kr. bruttó jövedelmet eredményezett, — melyből, — a felmerült 88 frt 4 krnyi kiadás levontával, az említett célra 446 frt 1 kr. tiszta jövedelem maradt. Ezen kedvező eredmény — a megyés püspök ur nagylelkű adományán s az említett felülfizetésen felül: — a hangversenyben ének-, zene- s szavaltat által művelvezetett nyújtott: Christen Miuna, Hilscher Ilona, Platz Emilia, Warga Janka, Vogl Etelka urhölgyeknek, Preuss Adolf, Schuhmann János, Trober Aladár, Wachauer Károly karnagy és Löhr Vili karmester uraknak, a „pécsi női dalárda”, a „pécsi dalárda”, a „városi zenekar”-nak s az előképben részt vett: Borovits Ilona, Wesszely Vilma, Simon Mariska, Takács Alice és Jenny, Hermann Riza, Donasszy Ilonka, Hippmann Nelli, Klímsa Emma, Mészáros Bertha, Nyers Angyalka, Szépe Paola, Tallán Maresa, Platz Emilia és Horváth Mirtha urhölgyeknek, valamint ama előzenészségnek köszönhető, mely szerint a színügyi bizottság a színházról díjaztatlanul engedte át. Amért is alulírott választmány kedves kötelességének tartja, a nagylelkű adományért, felülfizetésért, a szíves s feláldozó közreműködésért, pártolását, a fentebb nevezett hölgyek s uraknak, testületeknek, valamint a nagy közönségnek forró köszönetét a nyilvánosság terén is kifejezni. Pécssett, 1883. április hó 17-én. A vöröskereszt-egylet baranyamegyei választmánya.

Új posta. Folyó évi április hó 16-án baranyamegyei Németürögh községben királyi postahivatal lépett életbe, melynek kézbesítőkerületét Magyar-Ürögh, Német-Ürögh, Patacs és Szent-Kut községek képezik.

Hírlapok és levelek kiadása. A budapest-pécsi vasúti vonatok rendes közlekedése és a hivatalos órának a kiadásra nézve este 7 óráig történt meghosszabbítása által lehetővé vált a Budapestre reggel megjelenő és ide 5 óra 35 perczkor megérkező hírlapot, a fiókberlőnek leveleiket is, még ugyanazon napon esti 6—7 óra között az érték jelentkezőknek kiadni. Erről a tisztelt ez. közönséget oly hozzáadással értesitem, miszerint szabadságában áll bárkinek is minden díjfizetés nélkül hírlapját a fentebb kitett idő alatt saját küldötte által a postahivatalból elvitetni. — A rend és különösen pedig a nyilvánartás végett szükséges, hogy mindazok, kik lapjaikat a postahivatalból elvitetni kívánják, ebbeli kívánságukat alulírt postahivatal főnökénél szó- vagy írásbelileg bejelentsék, hogy a jelentkező névsora jegyzékbe vehető és a hírlapok a szerint elkülöníthetők legyenek. — Azok részére, kik lapjaiknak saját küldötteikkel való elhordatását bejelentették, a levélhordók többé a hírlapot kézbesíteni nem fogják, és ha esti 6 és 7 óra között az illetők lapjaikat el nem vitették, következő napon azok, csak amennyiben a szolgálat megengedi lesznek kiszolgáltathatók. M. kir. postahivatal: Pécssett, 1883. ápril hó 15-én.

A belvárosi plebánia templom kifestése

most már csak idő kérdése. A város, mint kegyur, a munkálatokat jóváhagyta: és pedig a szentélyt és a hajót Graits Endre városunk tehetséges fiatal műfestése, kinek hangulateltér tervezete a közgyűlésen általános dicsőretet nyert, a sekrestyét pedig ifj. Buday József fogja kifesteni. Ugyancsak a tegnapielőtti közgyűlés elhatározta, hogy Angszter József pécsi orgonaépítőnél, a belvárosi templom számára egy 7000 forintos orgonát fog megrendelni.

Halálozás. Nagyszigethi Szily Antal és neje Herbertha Berta, — László és neje Jeszenszky Ilona, — János és neje Lili Aranka, — Justin özv. Gálovics Viktorné, — Mária férjezett Luschin Edéné, — Teréz férjezett Knapp Józsefné, — Eleonora férjezett Radocsay Sándorné és ezek gyermekei fájdalmas szívvel jelentik feljuthetlen édes anyuknak, illetve napuk és öreg anyuknak özv. Nagyszigethi Szily Antalné szül. Hajdeney Hunkár Teréziának, folyó 1883. évi ápril hó 15-én, élté 77-ik évében, a halottas szentségek ájtatos felvétele után, végelgyengülés következtében történt gyászos kimúlását. A megboldogult az engedelmessé szent mise-áldozat a belvárosi plebánia templomban ápril hó 17-ikének reggeli 9 óráján fog a Mindenhatóknak bemutatattatni és a hült tetem ugyanaz nap reggeli 10 órákor a budai-külvárosi közsirkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Béke hamvaira.

A „veres kereszt” hangverseny. Mondjuk ki mindjárt, hogy csak hölgygyűvetsézet és buzgólkodás képes ilyen és ennyi hallani és látnivalót összehozni s fűradozásaival ilyen célt érni. Valódi művészek és igazi műkedvelők egymás mellett, Gumbert és Wusching „kedélytelen hangok”-nak cizemhető dalai Abt és Mendelssohn mellett, ciztera-quartet zenekar szomszédságában, magyar vers és magyar dal hölgyek ajkairól: a nagymester Hummel Preuss ur kezei közt, végül a „veres kereszt” lazarét minden hozzátartozójával, görögütűzfény mellett: ez a pécsi hölgyek munkája, igazán tiszteltetelmű változatosságban: — vége éjféltől egy rövid félórával! — ez a közönség munkája, tisztán és egyedül. Mert a műsor tíz számból ötöt megismételtetni következő számtani eredményt adja: tíz szám tart a hozzákészülődésekkel két óráig, az előkép elkészül egy negyed óra alatt s tart két egész perczig: a tíz számból ötnek megismétlése, kívül esvén mindenki kalkulálásán, eltart végtelenségig. Mert fél 8-tól fél 12-ig tartó concertproductio — végtelenség. De — mint mondom — ennek egyedül a közönség az oka s ha Hilscher k. a. elragadóan szeretetreméltó határozottsággal ki nem tér a „tripeitónak”, tán még most is öt hallgatnók, a mi — köztünk maradjon — sok ügyetlenségért kárpótolt volna. Teljes elismeréssel kell megemlékeznünk minden műkedvelőről, bármilyen részt vállalt is a derék munkában, hogy az oly sikerű legyen, a minő tényleg lett; az nem a Warga Janka urhölgy hibája, hogy — először lépven fel nagy közönség előtt nyilvánosan — nem figyelmeztette senki, hogy a színpad titka elnyeli a hangot a színpad bensejében: — az sem a cizterások hibája, hogy a legjava játék közben egyik főhur leszakad s általában, hogy Kendler compositor ur alkalmasnak véli a cizterát concertdarabokra, a helyett, hogy kedves jodlerek, dalok, zenei tréfák hangszerre alkalmazásával nyujtana módot az amatőröknek valódi — ciztera — élvezetre. De az már hibája valakinek, vagy tán épen valakiknek, hogy a pécsi „női énekkar” tagjait olyan „nótá”-val illette fel, a minő a „Fekete szem”. (Nem ám a gyönyörű magyar népdal, hanem bizonyos Wusching ur nagybőjti szívzsomorító lamentációja.) Ez a női dalárda már producált igen figyelemreméltó éneket akárhányszor s — hálá Apollónak! — van elég zeneszerzemény női karra, melyek mind teljesen érvényre jutnak a pécsi „női dalárda” előadásában, kellő betanítás és vezetés mellett. Ezt pedig az ügy

érdekében melegen ajánljuk Wachauer urnak. — A „Pécsi Dalárda“ új magántenoristát mutatott be Hillebrand ur személyében és hangjában; mindkettőt örömmel üdvözljük. Hillebrand ur hangja igen kellemes minden fokon s méltóképen hatott közre, hogy Abt szép dalát a közönség megismételte. — Csak Preuss urnak sikerülhetett a hangverseny negyedik órájában a figyelmet osztatlanul magára és játékára vonni. Mit beszélnek róla? Fénypontja volt az estnek elragadótt mindenkit. Lőhr ur vezetése alatt a zenekar a kísértéssel remekelt. — A műsor véget érven, az előképhez készültek a színpadon. Kissé megvárakoztatta a rendezőség a közönséget, de aztán kárpótolta is. — Az „előkép“ az egyesület célját mutatta be. — A képet Klein festő tervezte szerint Morawetz nyug. örnagy rendezte, eszerint felesleges azt említeni, hogy jól sikerült. Különben is egy csoport úde arcu, fiatal, szép leány a szemnek mindig kedves látvány. A csoportosítás ügyes volt, a színtér udvart ábrázolt, melynek előterében egy vak vadászoknak két ápolónő levelet olvas fel (Wesszely Vilma, Simon Mariska kisasszonyok és Jovanovich Pál); közéjük a csoporttól jobbra állott a tépés asztal (Borovits Ilona, Takács Alice és Jenny); balra két tábori ágy, rajta sebesült katonákkal, körülülve ápolónők és orvossal (Hermann Riza, Donasz Ilonka, Hippmann Nelli, Klimsa Emma, Mészáros Bertha, Nyers Angyalika, Szépe Paula és Tallián Maresa kisasszonyok, Rech György, Ludig Gyula és Burgstaller N.); a jobb oldali háttérben egy levelet tollba mondó s felkötött karu huszár (Platz Mili k. a. és Rónaky Kálmán); végre a háttérben egy sebesültet hozó csoport (Horváth Mártha k. a., Galovich Arthur és Jobszt Béla). — A kép igen hatásos volt s a közönség élénken tapsolva ismételte. Kár, hogy a görögvilágítás hiányos volt, amennyiben a legutolsó színtér setéten maradt. — Zárjuk be tudósításunkat, a mivel tán kezdenünk kellett volna: az érdem kitüntetésével, mely Morawetz örnagy urat illeti meg minden részről a sok-sok fáradságért, melyet a nagy hangverseny létesítése körül tanúsított.

Latin dystichont küldött be Párisból Mailáth György halála alkalmából Podhorszky Lajos, ismert lingvista hazánkba. A dystichon veterán tudósnkhöz Brassai Sámuelhez van intézve s így szól:

Non Coelum eripuit patriae; abstulit invidus Hades,
Quem super illacrymant: ARA. SCIENTIA, JUS.
Luteciae Parisiorum, 5. april. 1883.
L. Podhorsky.

Egyházmegyei közgyűlés. Az alsó baranya-bácsi reform. egyházmegye egyházi és világi küldöttekből álló tavaszi közgyűlést, f. hó 18-án tartja a mohácsi reform. templomban Gál Péter egyházmegyei gondnok és nagytisztelt Kármán Pál törzsi lelkész s egyházmegyei főesperes urak elnöklése alatt.

A felső-baranyai ref. egyházmegye ez évi tractuális közgyűlést a múlt heten tartván, a felső-baranyai ref. tanító-tetületnek Vaiszlón tartott s általunk is méltatott gyűlésével is foglalkozott. A közgyűlés konstánván a kiskorúságot, gyámsága alá vette, a mennyiben az ezután tartandó tanító-tetületi gyűlésekre, az egyházmegye részéről az alesperes személyében, egyházmegyei biztos neveztetett ki, ki egyszersmind utasította, hogy a tanítóegylet és gyűlése méltóságának visszaállítása és megővése céljából járjon az újra meg újra ismétlődött botrány okának végére, s az alijában megvizsgált ügyet hova-hamarabb terjeszse ítélethozás végett az egyházmegye elé. Hogy ama botrányos gyűlés regisztrálása alkalmával kezeltatott jóslatunk szóról-szóra beteljesedett, azon — öszintén szólva — nincs okunk minden tekintetben örüvözni.

Az orsz. veres-kereszt-egylet baranyamegyei választmányára által, mult szombaton tartott hangversenynek bevétele a püspök ö nagyméltósága által adományozott 100 frt.

és Erreth Antal által felülfizetett 2 forinttal összesen 534 frt 05 kr. volt; kiadása 88 frt 04 kr., így a hangverseny, az egyesületnek 446 frt 01 kr. tiszta jövedelmet hozott.

Öngyilkosságok. Ifj. Justh József, Turóc-megyeinek volt alispánja, s fia id. Justh József volt képviselőnek és a szabadelvű párt elnökének, mint a „N. P. J.“-nak Turóc-Szent-Mártonból írják, ápril 8-án véget vetett életének, főlakasztotta magát az ajtó sarkára. Az öngyilkosságnak híre az egész megyében nagy feltűnést, s mely részvétet ébresztett; az öngyilkosság okát Justh zilált anyagi körülményeinek tulajdonítja. Egy ugyancsak szenzációs öngyilkosságról írnak a fővárosi lapok. Dr. Takács Endre, egyetemi magántanár neje f. hó 14-én délelőtt 11 órakor, a budapesti Stein-féle palota 4-ik emeletéről leugrott. A szerencsétlen nő, mint mondják önkivületi állapotban követte el tettét, melynek következtében rögtön szörnyet halt.

Matolay Elek fővárosi ügyvéd, a ki a tornászati elterjedésért hazánkban annyit tett, hogy bátran Magyarország tornászata megteremtőjének lehet nevezni, meghalt. Temetésén az ország nevezetesebb tornagyűlései képviselve voltak. Tudtunkkal Matolay a helybeli tornacsarnok felavatásánál Pécsen volt!

Lopások a vidéken. Piskó lassankint a „falusi esendélet“ rovatába kerül. A személynéltek csak az imént szenvedett érzékeny orrvágást, a mult hét meg a vagyonbiztonság agyaglábúsága mellett érvelt. — Pénteken éjjel feltörték egy szegény embernek kamráját s elvitték keserves munka árán vett négy zsák búzáját, ezt megelőzőleg néhány nappal meg elemelték egy polgártársnak 2 lovát; hogy kik? e kérdés — tekintve e vidék sertéstolvajainak szerencsés megugrását — bajosan fog egyelőre óhajtott megoldást nyerni. Másrésről mondják, hogy a helyi éji felügyelet is sok kívánni valót hagy fenn.

Hogyan kell a táviratokat szövegezni? A táviró lényegesen különbözik a postától az által, hogy a posta a leveleket egymás mellett, a táviró a sürgönyöket egymás után közzvetíti. A táviró a villám szárnyaival ellátott küldönc, de egyszerre csak egy üzenetet vihet. Ezzel meg van adva a távirati levelezés alapföltétele: lehetőleg kevés szó! Minél rövidebb a távirat szövege, annál több sürgönyt lehet egy sodronyon szállítani. — Van tehát egy külön távirati nyelv, melyet meg kell tanulni, melyet azonban a rövidség kedvéért nem szabad világosságból, könnyen érthető voltából kivetkezteni. Kerülni kell a fölösleges czimzéseket, de már számokat, melyeknek nagy fontossága van, zárjel között betűkkel is írjunk ki, valamint az idő meghatározásánál se kiméljük a határozottabb jelzőnek is megemléstét. Aztán ne hagyjuk el, ha kérdeznünk akarunk valamit, a kérdőjelet. Az ily sürgönyt például: „Adhat waggon repézet napi áron“ a czimzett is másképp magyarázhatja, a feladó fél is másképp. Abból, hogy „holnapi vonattal érkezem“ a várakozó nem tudja biztonsággal, nem az éji vonatra száll-e sürgönyöz, mely ugyancsak másnap érkezik a rendeltetési helyre. A tulságos fukarkodás és a nyelv kifecskentése egy-egy szó kihagyása kedvéért akkor lett ugyanis általánossá a táviratokban, mikor a távirati díj husz szóra volt megszabva s azontul csak egy szó is, egy új sürgöny áráig lett megbírálva. Most midőn az alapdíj egyforma s minden szó csak két krajczár, nincs ok erre a rendkívüli fősvenységre. És mégis tényleg azt látjuk, hogy emberek, a kik nem krajczárokat, de forintokat dobnak ki haszonlatlanul minden nap, a táviratok szövegébenél néha egy vagy két szó megtagadására kedvéért török a fejüket, míg végre csakugyan kiütköz, hogyan — nem kellett volna szerkeszteniök sürgönyöket. (P. H.)

A király utazási oltára. Ö felsége minden olyan utjára, melyben udvari káplán kíséri,

külön „utazási oltárt“ is visz magával. Ennek az oltárnak története van. H. Rudolf császár idejéből származik és II. Ferdinánd is ezen oltár előtt szokott volt imádkozni. II. József az oltárt a török háborúba is elvitte magával, legutóbb pedig Miksa császár ezzel az oltárral vitorlázott Mexikóba. Az oltár megvasalt hosszukás falada, melynek födelén, ha fel van nyitva, egy régi olajfestmény látszik. A láda két oldalára fadestmények vannak alkalmazva, melyeket le szoktak eresztetni, hogy az oltárnak meg legyen kellő hosszúsága; a deszkákbl négy lábat lehet a földre bocsátani. Ezt az utazó oltárt a király elvitte 1869-ben a szent földre, nem különben a Szeicz-csatorna megnyitására is; ennél mondott misét nyílt tengeren dr. Dudik Béla, Ö Felsége utikáplánja és történetirő.

Patkányok áldozata. Kone Antal majsajakabi tanyája istállójának falát annyira össze-vissza rongálták a patkányok, hogy az alapjában csaknem összedőlni készült, amit az erőteljes 60 éves ember nem várt be, hanem írtóháborút kezdett a patkányok ellen, s elhatározta, hogy az istállót földig lerombolja. E terve kivitelében azonban azon szomorú eset akadályozta meg, hogy a fal, midőn azt bontani kezdette — reá dőlt s annyira összetörte, hogy mire az orvosi segítség megérkezett, e hó 10-én, belső elvérzés következtében meghalt.

Hatos. A budapesti újépület katonai börtönéből megszökött kétszeres rablőgyilkos katoná, Hatos Sándorról azt mondják, hogy halála biztos érzetében is vig, csak néha, ha sokáig egymagára van, és senki nem szól hozzá, feje mintegy önkénytelenül alá hanyatlik és komoran szemeit egy pontra szegezve, gondolkodik. Ilyenkor kezeivel össze-vissza hadonáz. Mihelyt azonban valaki megszólítja, látszólag összereszen, de a másik pillanatban már büszkén felveti fejét és mosolylyal arczán intézi a kérdést, vagy ad feleletet. A sétáról cellájába vezetve, megkérdezte fogolytársait: „Pajtások, ki tudja azt a nótát, hogy: „Fáj a szívem, teher nekem az élet?“ Egy 23-ik ezredbeli közlegény elénekelte a fájó dalt: „Eh! hagyjuk pajtások, meséljete!“ szavakkal félbeszakította az éneklőt, midőn az a második szakaszhoz ért. Dálben a harmadik tál ételből — burgonya-galuska — még egy adagot kért. „Profosz ur kérem, ugy sem hajtom már sokáig, hadd lakhassam jól; ugy sem kerül pénzembe. A mióta innét elmentem, nem elégítettem még ki étvágyamat. Hej profosz ur, látta volna milyen becsületes ember voltam és milyen akartam lenni! Pécsen naponta 80 krajczár napidíjat kaptam, abból 7 frt és 20 krt megtakarítottam, „a gyomromtól vontam el“ — mondá a hadbírónak — azért is vagyok ilyen sovány. A megtakarított összeget a helybeli téparancsnokság vette át. Abból fogják fedezni a reá tett kiadásokat. — Hatost valószínűleg még e hóban ítélik el s végzik ki.

A világ kereskedelme. Az amerikai Egyesült-Államok statisztikai hivatalának kimutatásai szerint 1880-ban az egész világ bevétele 8482 millió dollárra rugott, kivitele pedig 7641 millió dollárra. Az összes külkereskedelmi forgalom tehát 16.123 millió dollár, vagyis 34.342 forintra tehető. Ebből Európára, bár a világörzsek közt legkisebb, a legnagyobb rész esik, vagyis a bevételnek 6216 millió dollár — 73 száz. s a kivitelnek 5315 mill. doll. — 70 száz. Amerika a világ kereskedelmében 17 százalékkal vesz részt. Mig tehát Európára átlag 70 százalék esik, a többi három világrészre összesen csak 13 százalék jut. Az egyes államok közül első sorban áll Anglia, melynek kivitele 1147, bevétele 1923 mill. dollárt tett s így forgalma összesen 3370 mill. dollár, vagyis az összes világereskedelemnek ötödésze. Anglia után Németország következik 1057 mill. dollár bevétel és 1092 doll. kivittel. Közvetlen utána Franciaország sorozható 2069 millió dollár összforgalommal, s ezt

követőleg az amerikai Egyesült-Államok 1545 mill. dollárral. Ausztria és Magyarország a világkereskedelemben 3.44 százalék szerény hányaddal vesz részt és pedig 263 millió dollár kivitellel. Ha ily óriási számok nem is követelhetik a föltétlen matematikai szabotosságot címzet, arra mégis alkalmazások, hogy segélyekkel a nagy világgyazdaságról áttekintést nyerjünk.

Az egyéves önkéntesek számára a következő hirdetményt teszi közzé a katonai rendelet lapjának legutóbbi száma: „Oly egyéves önkéntesek, kik a tartalékos tiszti vizsgát bármily okból nem állották ki, ha kérvényt nyújtanak be e vizsgának ismétlése iránt, kedvező elintézését remélhetik kérésüknek.”

Színház és művészet.

A függöny legördülése után.

(sch.) Színtársulatunk eltávozott s utána színházunk ajtai ismét vagy félre becsúszottak. Nem mondom ezt sajnálattal, mert bizony megelégtünk a „sok jót”, s megérdemlünk egy kis pihenőt. De vannak dolgok, a melyeket a saion alatt nem igen mondhattunk el anélkül, hogy bizonyos érdekekbe ne ütközzünk; most azonban, a függöny utolsó legördülése után, tartózkodás nélkül nyilatkozhatunk.

Mi a színiügy feladata? Tágash körvonalokban kifejezve: nemzeti intézmény azon feladattal, nemzetiségünket hirdetni, nemzeti nyelvünket ápolni, terjeszteni, az irodalmi termékeknek életet adni, a közművelődést fejleszteni, az izlést s közérkeletű életet finomítani s végre szórakozást s nemezebb élvezetet nyújtani.

Ily szempontból felfogva a színészetet, megtaláljuk egyuttal ama rendkívüli érdekességnek is magyarázatát, melylyel viseltetik színiügy iránt a közönség és sajtó.

De ha a színiügynek már most ily valóban nagyszerű kulturális feladatot tulajdonítottunk, továbbá figyelembe vesszük a közönség érdeklődését s érdekeit, nem e méltán vetjük föl e helyen a kérdést: vajjon megfelelt-e a lefolyt saion alatt színtársulatunk az általa érvényesítendő feladatok mind szervezetében, mind működésében?

Minderre csak azt válaszolhatjuk: igen és nem.

A társulat szervezetében nagyon is voltak hiányok és érezhető kívánnivalók; de másrészt még sok tekintetben jobb volt, mint az előző években, mert oly tagokkal, mint a melynek Gaál Hermin, Arányi, Morvay, Kiss és Kissné, Sándor, Váray Mariska és Arányiné — mindig megelégedhetünk Pécsen is, a hol állítólag a műgények megelégedés fokozottak. Kifogásolunk kell azonban az igazgatónak a neveltségesség üzőtt vásári reklamjait, a rendezőség pongyoláját, az előadások rögtönzését, fölületességét s hiányosságát, s hozzá a repertoir selejességét s a gyakori ismétléseket. Mindezek oly dolgok, melyeket a mi közönségünk meg nem tűr, s az igazgatónak nagyon is gyakran volt alkalmja ezt keserűen tapasztalni.

De bármennyi fogyatkozása volt is Bogyó igazgatóságának, a múlt évi opera-saisonért sokat, nagyon sokat bocsátunk meg neki, s végre is, hogy ily visszás állapotok létezhetek, abban másnak is van része és e más a színiügy-bizottság nem eléggé megérthető közönségével, nemkülönben a sajtó — nem ritkán minden tárgyilagosságot nélkülöző kritikája, elnézése, sőt túladó leigyegetésével.

Nem szölok azonban a sajtó magatartásáról, mert ez nézetem szerint nem lesz részrehajlatlan mindaddig, míg elfogadja az igazgatótól az ingyen jegyeket; hanem az ügy érdekében van néhány szóm színi-bizottságunkról.

Nézzük csak, mit tesz nálunk a színi-bizottság. Megválasztja az igazgatót, meg-

köti vele a szerződést, átadja a színházat díj nélkül s hozzá még vagy 1000 frt előleget s ezzel befejezte működését; micsoda társulatot hoz az igazgató, milyen a repertoir, milyenek az előadások, a rendezés — azzal már senki sem törődik, ám lássa az igazgató és közönség, hogyan jönnek ki egymással. Ez így nem jól van.

Hogy van városunkban színiügy-bizottság, azt tudjuk; de hogy e bizottság létezése csak névleges s minden teendő tisztán egy emberre nehezedik s a mi történik, azt egyedül ez egy ember érdeklődésének köszönjük, az is elég köztudomásu dolog. És kívánhatjuk-e, hogy egy ember exponálja magát, figyelmenntesse az igazgatót társulata egyes tagjainak elégtelenségére, a repertoir, a rendezőség s általában az előadások hiányosságára, a színiügy magasabb céljának rovására üzőtt visszaélésekre, védvén így a közönség s maga az ügy érdekeit? Bár mennyi érdeklődés legyen is meg valakiben közügy iránt, ezt töle józanul kívánni nem lehet, különösen akkor, a mikor háta mögött áll ugyan egy erre hivatott testület, de e tényező mivel sem törődik, feljéle sem néz színházunk egész esztendőben, s a kinek jó minden, úgy a hogyan van.

Fellette óhajtható azért, hogy e viszonyok valahára megváltozzanak. S hogy ezt megtörténhessék, kívánatos első sorban, hogy a színi-bizottság alakuljon át színpártoló-társulattá, milyen évek óta létezik más városokban. Ne csak ingyen színházat és fűtést biztosítson az igazgatónak, hanem legyen rá gondja, hogy bizonyos számú bérlete is legyen; gondoskodjék, hogy a minden izlést sértő díszletek s egyéb butorok ujjakkal pótolhatassanak, hogy a színpad és nézőtér tisztán tartassék, a színpad átalakítások, fűthető legyen s így megszűnjék rosszabb lenni egy rozszant pajtánál, melyben minden énekesnek s színésznek kell, hogy rekedt legyen, megbetegedjék; alapítson könyvtárt, szerezzé be az újabb irodalmi termékeket s bocsássa azt az igazgató rendelkezésére; teremtsen minden lehető eszközzel egy új színház építésére alapot; segélyezzen betegség következtében keresetüktől megfosztott színészeket. S mindezzel szemben követelje aztán, hogy a társulat csak oly tagokból legyen szervezve, kik közönségünk műgényeinek meg is felelnek, védje a közönség s különösen a bérlek jogait s érdekeit, gyakoroljon egy szűkebb bizottság által befolyást a repertoirra s ne tölje meg, hogy minden haszonlatlan főcsmű — legjobbnak hirdetve kerüljön előadásra, ügyeljen föl az előadásokra s különösen kívánja meg, hogy a tagok szerepeiket meg is tanulják, szóval biztosítson magának oly befolyást, mely által kitűzőtt feladatát: a színiügyet magasított célja elérésében támogatni, előmozdítani — eleget is tehessen.

Az ügy — azt hiszem — elég fontos, de még különös fontossággal bír városunkban a magyárosodás nagy átalakulási processzusában s így szükségtelennek tartom a bővebb magyarázatot s bizonyítgatást; fölöslegesnek tartom továbbá azt is, hogy a színi-bizottság átalakítása, illetve a színpártoló-társulat megalakítása s mikénti szervezésére utabizott utasításokat adjak, a mennyiben ily társulatok léteznek s így ezek egyikének szabályzata a szervezkedés alapján könnyen beszerezhető lesz. Van azonban egy kéréssem s ezt Krasznay Mihály urhoz intézem, mint azon férfiuhoz, ki hosszú évek során át fáradozik a színiügy, de első sorban a pécsi színház ügyeinek rendezése és intézése körül, kérve kérvén ugyanis, tegye magává e szerény fölszólalásomat s keressen utat-módot ennek testet s életet adni a legközelebbi időben.

A biztos siker s az egész művelt közönség osztatlan elismerése lesz fáradságának jutalma.

Budapesti értéktőzsde.

(Koritz Antal és társa, bank- és váltóház heti jelentése.)

Budapest, ápril 13.

Üzletlenség és a spekuláció tartózkodása jellemezte a lefolyt heti tőzsdét. A conversio napirenden van, a nélkül, hogy tényleg megindult volna, mert a hirdetmény, mely tudomásra hozza a 6%-os cizmetek birtokosainak, hogy mily árfolyam mellett kapják cserébe a 4%-os rentecizmeteket, még mindig késik valahol „az éji homályban”. Pedig ez most a lényeges kérdés. A 4%-os rentecizmetek árfolyamából tudható meg a praemium, melyet a 6%-os cizmetek birtokosai kapnak, e praemium nagyságától függ a consortium nyereségeinek kisebb vagy nagyobb volta és végre mindezek megfontolása fogja megszabni a tőzsdéiulzetlen metének irányát és forgalmának terjedelmét.

A hirdetmény közzétételét f. hó 10-ikére várták, majd bizonyosnak mondták, hogy csütörtökön tétetik közé s legutóbb végül 15-ikére teszik a publicálás időpontját. A halogatás onnan van, hogy a consortium tagjai nem jutottak még megállapodásra az érintett praemium nagysága iránt. Ezen irányban tárgyalások folynak az egyes tagok között, melyek befejezése után a várva-várt hirdetmény legottan közhírré bocsátatik és ezzel a tőzsdén a forgalom élelénkűli fog. Addig a tőzsdéi üzletlenség és még Szapáry gróf nyilatkozata sem volt képes ezen változtatni. Mindazonáltal a szilárd alaphangulat érvényben maradt egész héten át és bár járadékok és hitelrészvények árfolyama egy kevéssel csökkent is, egyéb állampapírok szilárd irányzatot kivettek. Közlekedési vállalatok részvényei a hét folyamán gyengültek, némely malomipariok magasabban zárluknak, valuta hullámzásnak volt alávetve.

A fontosabb értékpapírok heti árváltozása kitetszik az alanti táblázatból:

	ápr. 6.	ápr. 13.
Osztr. hitelrészvény	319.25	317.70
Magy.	315.50	313.75
4 % - os magy. aranyjár.	90.30	90.15
5 % - os „ papíráradék	88.10	88.10
6 % - os „ aranyjár.	120.30	120.30
Osztr.-magy. államvasut	340.75	341.—
Magy. leszámít. bank	95.75	95.75
Magy. díjsorsjegy	116.50	116.—
Tiszaválgyi sorsjegy	110.25	110.25
Cs. kir. arany	5.62	5.63
Napoleonkor	9.47	9.48
Váltó Londonra	119.55	119.55
„ Párisra	47.50	47.40
„ Berliure	58.50	58.50

Piacz.

Pécs, április 17-én.

A megelőző tudósításunkban „szükségesnek jelzett esővel a hét folyamában oly bőségesen áldott meg bennünket a gondviselés, hogy termelőink a vetések továbbfejlődésével felette elégtelen nyilatkoznak.

A gabonauzlet, mindazáltal, hogy a felhozatal egyáltalában és különösen a felhalmozott készleteinkkel viszonyítva, igen csekélynek deklarálható, inkább vizsaszás iránt kóvunk.

Saját piacunk mozgása jelentéktelen és az utolsó hetivásáron

buzát	8.50 és 9.15 közt
rozst	6.80 és 7.— „
kétszerest	7.— és 7.10 „
árpat	6.— és 6.50 „
zabot	6.— és 6.10 „
kukoriczát	6.20 és 6.50 „

lehetett elárúsítani, 100 kilójával.

Határozati zárlatok:

Budapesten.

szokványbuza frt	9.65	pénz frt	9.68	áru.
1883. évi őszre „	10.02	„	10.05	„
szokványzab „	6.45	„	6.47	„
1883. őszre „	6.50	„	6.55	„
tengeri máj.-jun.	6.36	„	6.41	„

Bécsben.

szokványbuza frt	9.94	pénz frt	9.96	áru.
1883. évi őszre „	10.25	„	10.27	„
szokványzab „	6.94	„	6.95	„
„ őszre „	6.86	„	6.89	„
tengeri „	6.88	„	6.90	„

A szerkesztő üzenete.

P. J. urnak Kémesen. Az illető tanító megérdemelné, hogy pellengérré állítsassék; de mit gondol, szívére venné megjavulna? mi azt hisszük, hogy nem, sőt még mérgesebb emberfól lenne.

Dr. Foki. Jövő száma helyet szorított neki. Nem kapja ön a lapot? A márczius 31-iki számban volt.

K. Gy. urnak. A filozófiát elfelejtettünk pensem meg csak megjárni; de sehogyszé a alkalmas arra, hogy sikerrel a mellett lehessen vele küzdeni, miszerint Pécsen szobrot emeljenek.

Sz. L. urnak Velti. Természetes, hogy feltétlenül követjük az „audiat et altera pars” elvét. A jövő számban jön.

Hivatalos árfolyamok a budapesti ár és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. Április 17-én.

	Pénzbeli árf.	
1 Magyar aranyjárdék 6%	120	30
2 Magyar aranyjárdék 4%	90	10
3 Magyar papírbárdék 5%	88	—
4 Magyar vasuti kölcsön.	138	50
5 Magyar földhermentesítési kötvény.	99	50
6 Temes-bánati „	98	—
7 Erdélyi „	99	—
8 Magyar szőlődezsma váltásági „	97	75
9 Magy. nyeremény sorsjegyekölcsön	114	—
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	110	50
11 Osztrák járadék papírban	78	30
12 „ „ ezüstben	78	90
13 „ „ aranyban	98	15
14 Osztrák-magyar bankrészevény.	834	—
15 Magyar hitelbank részevény.	310	50
16 Osztrák hitelintézet „	315	—
17 Cs. és kir. arany „	5	64
18 20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9	48
19 Német birodalmi márka	5	8

Közlekedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőtt	5 óra 35 perc este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 perc reggel	10 óra 58 perc délelőtt
5 óra 50 perc este	10 óra 7 perc este
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 o. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u.
10 óra 34 perc este.	8 óra 47 perc este.

A személyszállító hajók a Dunán következőleg közlekednek:

Budapestről Zimony-Gyurgyevóra kedden, csütörtökön és szombaton 11 órakor éjfel. Mohácsra naponta 12 órakor délben.

Mohácsról Zimony-Gyurgyevóra szerdán, pénteken és vasárnapon 8.15-kor reggel.

Mohácsról Budapestre kedden, csütörtökön és vasárnapon 2 1/2 óra-kor reggel. Továbbá naponta 11 órakor délelőtt.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felölös szerkesztő: Bodó István.

A Márffy-féle Mária utczi ház

(a színház mellett)

szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad: Dr. Krasznay Miklós ügyvéd, Pécsen király utca 26.

1944. és 2921. sz.
1883.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy Szuly János ügyvéd, mint közadós Rozs Gyula csödtömege gondnoka és Rozs Vendelné szül. Bárvarth Erzsébet pécsi lakosok kérése folytán a következő ingatlanok u. m. a pécsi 4830. sz. tjkben foglalt 4641. a. hszsz. szőlő és pince 1212 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett a pécsi kir. törvényszék telekkönyvi iratárában 1883. évi május hó 29. napjának d. e. 10 órájában megtartandó nyilvános árverésen szükség esetében a kikiáltási mint becsáron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási mint becsár 10%-át vagyis 121 frt 20 krt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az első részt az árveréstől számítandó 14 nap, a második részt 2 hónap, és a harmadik részt a bánatpénz betudásával 3 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

Kiadta:

Dr. Karay,

kir. törvényszéki jegyző.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfelnek külön lakezímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvágósítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldetik.

Egy hold kitünő szántóföld a pécsi határban, máloni ut mellett, eladó. 135

Egy üveges hintó (Kölber-féle gyártmány) jó karban, leereszthető ernyővel, jutányos áron eladó. 142

Egy 36 éves jókinézésű egészséges nő, legjobb bizonyítványokkal, mint gazdaasszony Pécsen, vagy a vidéken alkalmazást keres.

Somogy megyében Darány vasuti állomáshoz egy órányira, 282 holdas birtok eladó, öt évi részletben is fizethető. Bővebbet a kiadóhivatalnál. 159

Szántóföld 8 hold egy tagban a pécsi határban, a szigeti országút alatt, a barcsi vasut mentén, eladó. 161

Siklósi határban egy hold szántóföld (első osztályú) kedvező feltételek mellett eladó. 162

Szép fekvésű szőlő helyes kis prsházsal, közelében kuttal, a csurgói hegyen, igen kedvező feltételek mellett eladó. 160

H I R D E T É S E K.

Mezőgazdáknak és hízalóknak nélkülözhetlen.

Ujonnan javított állatmérleg korláttal

horderő 1000. 1250. 150. kilogr.
ára 155.— 175.— 185.— forint

hozzávaló súlyokkal együtt, a megrendelő legközelebbi vasutállomásáig, kezesség mellett, utánvétellel **bérmentve**.

Bogányi L. és társa

cs. kir. mérleg- és súlygyárossnál
Bécs, I. Singerstrasse 10-ik szám.

846. sz.
árv. 1883.

Hirdetmény.

Pécs sz. kir. város árvaszéke részéről közhirrre tétetik, miszerint a városi gyámpénztárból egyelőre Pécsváros területén levő ingatlanokra árvaszerű biztosíték mellett 6% százalékos kamattal kölcsönök nyerhetők, úgy az 1881. évi LXX. t. cikkben körülírt átváltoztatás (conversio) útján egyeseknek különféle pénztintézeteknél levő tartozásai egyesíthetők, — illetőleg gyámpénztári kölcsönökké átváltoztathatók.

A kölcsönt igénybe venni óhajtok ebbeli kérelmeket a telekjegyzőkönyvi kivonat felmutatásával — az árvaszéki elnöknel szóval is előadhatják.

Pécsen, 1883. évi április hó 7-én.

Pécs sz. k. város árvaszéke.

4⁰/₀

ARANY
ÉS
5% PAPIR
JÁRADÉKOT
MAGYAR
ÉS
OSZTRÁK
HITEL-
RÉSZVÉNYEKET

azonnal, vagy folyó évi április 30-án és május 15-én átveendő tételekben, szigorúan, a napi árfolyam szerint számítva

tőke befektetésre és tőzsdei spekulációra

ajánlunk. Az átvételig kamatok nem terhelik a vevőt, sőt az átvétel igen csekély díj mellett továbbra is prolongálható — míg az eladás, magasabb árfolyamon, a fél tetszése szerint, bármikor eszközölhető. ~~5000~~ 5000 frt járadék vételénél 150 frt fedezet készpénzben, értékpapirokban vagy takarékpénztári betéti könyvben, a megbízással egyidejűleg beküldendő, mely fedezet az ügylet lebonyolításakor azonnal visszatérítetik.

TŐZSDEI ÜZÉRKEDESRE

különösen magyar és osztrák hitelrészvényeket ajánlunk. Fedezet: 25 drb. vételénél 350 frt — készpénzben, értékpapirokban vagy takarékpénztári betéti könyvben, a megbízással egyidejűleg beküldendő.

Megbízásokat pontosan teljesít és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

A „Magyar Pénzügy” kiadóhivatalának
bank- és bizományi üzlete.
Budapest, V. Nagykorona-utca 8.

Végkiárulás!

A fennállott Cserta Ignác-féle boltban
Király-utca 5. sz.

fűszer-, gyarmat-, anyag- és
festék-árak

továbbá mindennemű

email vas- és pléh-edények

ugy mindenféle kerti-magok

leszállított áron

elárusíttatnak.

172

Legnagyobb raktár.

PACHER E. Pécssett,
Széchenyi tér 17. szám. Bazar.

Ajánlja dusválasztékú üveg, porcellán, lámpa, norinbergi és diszaru
gyári uagy raktárát.

felvállal mindennemű üveges munkákat és ablakjavításokat.

Különös figyelembe ajánlja kiváló minőségű utazó bőröndjeit, berendezett utazótáskáit, szép női kézi-, kötő és munka-kosarait, papirkosarait, legjobb gyártmányú szoda-víz gépeit, gummi lapdáit a legjobb fajta mosdó-szappanait és illatszereit, sörös-garnitúráit, mindennemű sörös és borospoharait és valódi lignum-sanctum kuglizógolyóit és sétatálcáit, a legolcsóbb gyári árakban.

Boros-boutelliák gyári nagy raktárát magát a n. é. közönség kegyébe ajánlva marad kiváló tisztelettel

Pacher E.

Kiváló olcsó árak.

Tekintettel a helybeli takaréktárak kamatláb leszállítására, legajánlatosabb
tőkeelhelyezés!

Magyar földhitel-intézet

Pesti magyar kereskedelmi bank
záloglevelei.

Magyar jelzálog-bank

Ezen záloglevelek árfolyam szerint:

5 — 5¹/₄ % -ot

jövedelmeznek, azonkívül még azon előnnyel is bírnak, hogy kisorsolásuk esetében árfolyamuk mellett, még nyeresényt is hoznak. — Ezen intézetek részére kiadott törvények értelmében a szelvények és kisorsolt záloglevelek minden levonás nélkül kifizetnek.

E záloglevelek kaphatók

SCHAPRINGER J.
váltóüzletében Pécssett.